

ارائه مدل اولویت‌بندی توسعه و احداث شبکه معابر شهری بر اساس معیارهای ترافیکی، زیست‌محیطی و اقتصادی با روش تحلیل سلسله مراتبی

سیدابراهیم عبدالمنافی، دانشجوی دکتری مهندسی برنامه‌ریزی حمل‌ونقل دانشگاه علم‌و‌صنعت ایران،
مدیر پروژه شرکت مطالعات جامع حمل‌ونقل و ترافیک تهران¹
امیرهوشنگ مرادپور، کارشناس ارشد مهندسی برنامه‌ریزی حمل‌ونقل دانشگاه علم‌و‌صنعت ایران، مدیر
پروژه شرکت مطالعات جامع حمل‌ونقل و ترافیک تهران²
امید افصیحی، کارشناس ارشد مهندسی راه و ترابری دانشگاه علم‌و‌صنعت ایران، مدیر پروژه شرکت مطالعات
جامع حمل‌ونقل و ترافیک تهران³
¹abdolmanafi@iust.ac.ir, 09124204956
²a.h.moradpour@yahoo.com, 09123038408
³oafsahi@gmail.com, 09122718731

چکیده:

احداث زیرساخت‌های مرتبط با حمل‌ونقل و ترافیک شهری شامل شبکه معابر شهر، تقاطعات همسطح و غیرهمسطح و تجهیزات مختلف مدیریت و کنترل ترافیک از جمله راهکارهای بهبود وضعیت حمل‌ونقلی محسوب می‌شوند. یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های مرتبط با حمل‌ونقل شهری، شبکه معابر شهری است که در طرح‌های فرادست به ویژه طرح تفصیلی تصویب شده و در برنامه عمرانی شهرداری‌ها قرار می‌گیرد. صرف‌نظر از نیازهای کالبدی و اجتماعی، توجه به معیارهای ترافیکی، اقتصادی و زیست‌محیطی نیز در اولویت‌بندی گزینه‌ها ضروری بنظر می‌رسد. لذا در این مقاله سعی شده است تا بر مبنای شاخص‌های ترافیکی، اقتصادی و زیست‌محیطی، اولویت‌اجرائی بر اساس روش تحلیل سلسله مراتبی برای توسعه و احداث شبکه معابر ارائه گردد.

نتایج مدل نهایی بر اساس معیارهای لحاظ شده نشان می‌دهد که اول: شهر تهران نیازمند احداث بزرگراه‌های جدید مخصوصاً در مناطق شرقی است. دوم: احداث تونل الزاماً یک راهکار مناسب در مقابل سایر راهکارها چون تعریض یا احداث مسیر نمی‌باشد. سوم: در محدوده مرکزی شهر احداث معابر جدید چندان مطلوب نمی‌باشد. چهارم: گزینه‌های احداث در مقایسه با گزینه‌های تعریض عمدتاً دارای اولویت بالاتری هستند.

کلمات کلیدی: اولویت‌بندی، احداث و توسعه معابر، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، معیار ترافیکی، معیار زیست‌محیطی.